

Rákócziak Szerencsen

2009 szeptember 15. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Jókai szerint a legrégibb magyar adoma a következ?: „A hegyaljai tájék a Mád, Tállya, Tarcal és Szerencs neveket onnan származtatja, hogy Árpád Szerencsre j?vén felállt a hegytet?re, s így kiáltott fel: – E tájon (lett Tállya) ama nádas helyen (lett Mád) Tarcal vezéremmel (lett Tarcal) fogom megalapítani szerencsémet (lett Szerencs).”
Szerencs valóban ezeréves múlttal dicsekszik, s az alapítása csakugyan a honfoglalás korára esik, noha inkább legenda magyarázza az eredetét. Elnevezése az egyik vélemény szerint a szláv szrencsa szóból ered, amely a Kis-Szerém folyó neve. (De ez kevéssé meggy?z?, s?t Györffy György szerint nincs megalapozva a történeti háttere.) Egy másik vélemény szerint talán a régi török serinc (jelentése: türelem, szívósság, állhatatosság) szóra vezethet? vissza.
„Hiteles okiratokban el?ször a XIII. században találunk följegyzést Szerencsr?l, amelynek ekkor a Monaky család volt a földesura. 1241-ben a johanniták monostora állott ott, ahova kés?bb Rákóczy Zsigmond várat építtetett. Egyes kútf?k szerint a Monaky család 1393-ban alapította a benczések apátságát; de más okiratok bizonyítják, hogy Szerencsen már sokkal korábban volt monostor. (IV. Béla király 1247-ben egyik adományozó levelében szintén említi a szerencsi apátságot.) A XV. században az apátságon kívül a Dobi családot találjuk itt részbirtokban; a század végén (1490-ben) Szerencset városként (civitas) említi egy oklevél. 1507-ben az apátság kegyúri jogát Szapolyay János Szikszói Péterre ruházza. Ferdinánd király 1531-ben az apátság birtokát egy id?re Bebek Ferencznek engedte át, aki viszont 1549-ben öccsére, Jánosra íratja. 1556-ban az ellenkirályok harczai alatt sokat szenvedett a város. 1583-ban ezt a várat Rudolf király zálogul adta Rákóczy Zsigmond egri kapitánynak, mely összeghez Rákóczy kés?bb új kölcsönöket adva, 1603-ban valóságos ura lett. Itt választották meg erdélyi fejedelemmé Rákóczy Zsigmondot, s innen indult ki a Rákóczy-család tüneményes, hódító sikereinek útja. Az itteni várban temették el Rákóczy Zsigmond fejedelmet, aminthogy itt pihente ki a fejedelmi gondokat, és töltötte életének sok kellemes napját, amelyeknek emlékét számos ereklye ?rzi. 1644-ben Zsigmond utóda, Rákóczy György távol lévén, a vár?rség megadta magát III. Ferdinánd ostromló csapatainak, melyek Rákóczy Zsigmond sírját felforgatták, és a várat kirabolták. Amint ennek Rákóczy György hírét vette, hadaival Szerencsen termett s azt visszafoglalva, h?tlen árulóját, a vár tiszttartóját a kapura felakasztatta. II. Rákóczy Ferencz volt a szerencsi vár utolsó ura, aki 1710-ben menekülni volt kénytelen, s vagyonának elkobzásakor szerencsi várát is elfoglalta a kincstár.”
A város neve hallatán sok honfitársunk csak a szerencsi csokoládéra gondol, a történelmére ritkábban. De ha netán erre járnak, s megállnak itt, biztosan eszükbe jut Rákóczi is, f?leg akkor, ha a vári vendégl?ben a fejedelem nevét visel? sört rendelnek.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló